

ÁPRILIS

GOBBY FEHÉR GYULA

Talált egy pár kopott sílécet a padláson. A régi gazdáé lehetett, de nem használhatta, mert a fa teljesen kiszáradt, meg is repedezett. Félredobta, de mikor áprilisban váratlanul ismét leesett a hó, lehozta őket. Megenyvezte a repedéseket, a lécek alját megkenté gyantával, apja egy régi övéből vágott kötőszíjakat, aztán kiment a zsilip melletti dombra, ahol jókora társaság szánkózott.

Sikere volt a lécekkel, de csak addig, amíg le nem siklott a dombtetőről. A lejtőn még tartotta magát, de a domb aljában elesett. Néhányan nevettek, Ilonka úgy tett, mintha nem nézett volna oda.

Összeszorított fogakkal mászott fölfelé. Megpróbált lassabban ereszkedni, de a lendület, a teste súlya felgyorsította, és hiába figyelt minden mozdulatára, a domb aljában ismét elzuhant. Másodszorra már többen nevettek.

Mikor harmadszor is elesett, a dombtetőn Feri lépett melléje.

— Ideadod egyszer? — kérdezte. — Én is megpróbálom.

Tétovázott, bár nem sok kedve volt már a síeléshez.

— Még sohasem volt a lábamon sítalp — magyarázta Feri.
— Tán nem sajnálod tőlem?

Úgy tett, mintha megsajnálta volna a barátját. Lepakcsolta a lécet, segített neki a síjak körül.

A szánkózók félreálltak, hogy Ferinek több helye legyen. Kíváncsian figyelte, mikor esik el, de a fiú baj nélkül tovasiklott. Messzebb ment, mint a legbátrabb szánkós. Megállt lenn, és intgetett neki. Visszaintegetett, nehogy azt higgyék, irigy a barátja ügyességére.

Feri négyszer ereszkedett le, mindig messzebb és messzebb siklott.

— Kár, hogy nincs bot is a léchez — mondta, mikor visszaadta neki az öreg sítalpakat. — Akkor Kuláig elszaladtam volna.

Reszkető kézzel kapcsolta össze a szíjakat a lábfején. A havat nézte, de úgy érezte, mindenki őt figyeli. Előrehajolt, hogy az egyensúlyát meg tudja tartani. Mikor közeledett a lejtő vége, minden izmát megfeszítette, hogy kiegyenesedjen időben. Nagyobbat puffant, mint előszörre. Nem volt képes megállítani magát, fenéken csúszva ütődött neki két szánkónak. A lányok sikoltottak körülötte.

*

A biológia-tanárnőnek természetéhez képest hatalmas mellei voltak. A lányok tudni vélték, hogy nem is talál megfelelő számú melltartót a boltban, hanem egy újvidéki varrónő készíti neki darabszámra és méretre. Nem akart a lányok pletykáira figyelni, minél kevesebbet szeretett volna a biológia-tanárnőre gondolni, de azt is hallotta, mikor a szünetben azt mesélték, hogy a matematikus szeretője. A számtantanárt néha látta, délutánonként előtük sétált el a feleségével, együtt tolták a gyerekkocsit.

— Gyere ki a táblához — mondta neki a tanárnő. Hangja éles volt, kissé talán ellenséges is. — Nem szeretem, ha az osztály ság.

Nem értette, miért haragudhat rá a tanárnő. Még egy nap volt az áprilisi intőosztásig, egész este a virágokat tanulta.

— Mi a különbség a torzsa, a fejecske és a fészkek között? — kérdezte a tanárnő, mikor a tábla elé ért.

Igyekezett a padlót nézni, de a tanárnő a kérdés végén rácsapott a vonalzóval a táblára. Valószínűleg az osztályt akarta csendre inteni. A csattanásra felkapta a fejét, és ismét a melleken akadt meg a szeme. A ruhakivágás négyszögletű felületet hagyott szabadon. A fehér bőr alatt látszottak a kéklő erek. A hajlatban rózsaszínű púdernyomok gyűltek össze.

— A torzsa, a fejecske meg a fészkek — mondta lassan, és nyelt egyet. Érezte, hogy a fülei kivörösödnek. A padlóra pillantott, de mintha megbabonázták volna, megint a tanárnő kebleire tért vissza a tekintete. Minden lélegzetvételnél megemeelkedtek. Nem rázkódtak, hanem hullámozgáltak. Harmonikusan mozogtak, ütemesen

és együttesen. Mintha külön éltek volna, a tanárnőtől is függetlenül.

— Egyáltalán, mik azok? — kérdezte a tanárnő. — Azt se tudod?

Az osztály zúgni kezdett.

— Tudja, tanárnő, tudja, csak meg van ijedve! — a lányok kiabáltak főleg. — Kitűnő tanuló, miért ne tudná?

A tanárnő a táblára csapott a vonalzóval.

— Ha tudja, miért nem mondja? — kiabálta. — Megkukult talán?

Kiabálás közben a mellei megfeszültek. Jobb oldalt kilátszott a mellbimbó halványrózsaszínű udvara. Éles határvonal választotta el a fehér bőrtől. Egy kék erecske pedig belefutott, és eltűnt a rózsaszín foltban, amely nem volt olyan sima, mint a bőr, kissé megemelt és hepehupás felületűnek látszott.

— Ezek virágzatok — motyogta, de tudta, hogy nem úszhatja meg intő nélkül, mert váratlanul mindent elfelejtett. Összekeveredett a fejében a csésze, a pártacsó, a bibe, a buga, a csónak, az evezők, a sarkantyú, a toklász, a porzók, a magház, a murva, a kacs, a vacok, a fürt, a sátor, az ernyő, a bogok, a pikkelyek, a csövek, a kögök, a kaszat, a csőr, a bóbíta, a lependék, a hüvely, a tok, a becő, a bogyó, a makk . . .

*

Apja a nagytükörrel bajlódott, mérges volt már akkor, mikor odahívta.

— Fogd erősen, amíg megszőgezem — mondta, és a szájából lógó aprószőgek közül kirántott egyet.

A tükör kerete kiszáradt, és az eresztékek szétnyíltak. A legcélszerűbb lett volna szétszedni az egészet, lekaparni az eresztékekről a kockákra töredezett ragasztót, és újraenyvezni minden felületet. Az aprószőg nem sokat segíthet rajta. Azon gondolkodott, érdemes-e vitába kezdeni az öreggel, mikor megbillent a kezében a tükör. Apja utánakapott, leejtette a kalapácsot, és kapásból, szinte ugyanazzal a mozdulattal pofon is vágta.

— Hova az istenbe nézel? — sziszegte.

Mindketten az apja kezében ingó tükröt nézték. Az öreg lihegett izgalmában.

— Miből veszek másikat, ha ezt összetöröd? — kérdezte az

apja. — Olyan ügyetlen vagy, mint egy kamaszlány. Eredj a szemem elől. Inkább csinálom magam.

Az arca sajtótt. Lehajolt, és összeszedte az apja szájából kihullott szögecskéket. Az öreg kezébe nyomta őket, aztán sarkon fordult.

*

A kapunál álldogált, mikor észrevette, hogy valami mászik a kezén. Egy hétpettyes katicabogár volt. Gyöngének látszott nagyon. Meglepte a váratlan hóésés a tavaszi napok után. Lassan, óvatosan mászott végig a fiú kezén, mintha húzná a lábait. Elővigyázatosan kikerülte az elébe kerülő szőrszálakat. Úgy tűnt, tervszerű mozgást végez, átkutatja a terepet, hátha megfelelő búvóhelyre, meleg menedékre bukkan. Talán ételszagot érzett a bőrön, és kutatót, merre a raktár, ahol lakmározhatna.

Figyelte az apró, kerek, piros testecskét, ahogy ujját csiklandozva araszol rajta. A pici, fekete lábakat, ahogy bőrébe kapaszkodva húzzák-vonják a hozzájuk képest óriási testet. Figyelte a bogár mozgását, de gondolat nélkül. A kapunál is azért állt meg, mert nem tudta, kimenjen-e az utcára, vagy maradjon az udvaron.

A bogár felért a csúcsra, ott volt az ujjá hegyén. Szemmel láthatóan nem találta fel magát. Elszállni nem volt ereje, s hogy merre másszon tovább, nem tudta eldönteni. Körbe-körbe forogott. Idegesítően tétovázott.

Hirtelen rászorította a hüvelykujját, és szétnyomta. Érezte, hogy szétfröccsen a puha, kis test, és hallotta, hogy valami parányi keménység összeroppan az ujjai között. Sárga medv csordult ki hüvelykje alól. A szétnyomott bogár ott feküdt középső ujjának a hegyén, összetört lábakkal, csonkára nyomorodott testtel, piciny részecskéi a bőrébe ragadtak. Undorodva lélegezte be a bogár védekezésre szolgáló nedvének émelyítő szagát.

Érezte, hogy ragad az ujjá, és ahogy megrándult a bőre, úgy mozdult vele együtt a halott bogár. Döbent nézte az élettelen gombócot, aztán lerázta, de nem maga elé, az udvarba, hanem kifelé, kidobta a kapu fölé, mintha így akarna megszabadulni tőle örökre. Amint levált ujjáról a ragadós massa, ismét megérezte a jellegzetes katicabogár szagot. Rádöbent, mit is tett.

De visszacsinálni nem lehetett.